

Швейна галузь, як і легка промисловість України в цілому, на сьогоднішній день перебуває у незадовільному стані, що характеризується цілою низкою серйозних проблем, зокрема це: відсутність на внутрішньому ринку товарів вітчизняного виробництва та його тотальне заповнення дешевими, низькоякісними виробами іноземного походження, значну частку серед яких, займають товари «секонд-хенд»; застосування вітчизняними підприємствами давальницьких схем виробництва; погано розвинута інфраструктура галузі; недостатня інвестиційна та інноваційна діяльність; неконкурентоспроможність вітчизняної продукції як за ціною, так і за якістю. Зазначені проблеми вкрай негативно впливають на діяльність підприємств швейної промисловості, а головне – гальмують подальший розвиток галузі.

Швейна промисловість зорієнтована переважно на споживача продукції, тому підприємства цієї галузі розміщені у великих населених пунктах. Вона складає понад 1/3 обсягу валової продукції легкої промисловості.

Швейна промисловість відіграє важливу роль у загальній системі народного господарства країни. Після текстильної, вона є найважливішою підгалуззю легкої промисловості. Забезпечення населення нашої країни якісним одягом є досить впливовим чинником як підвищення ефективності виробництва та збільшення добробуту населення, так і забезпеченості робочими місцями наявних трудових ресурсів, особливо жіночих. Адже, на підприємствах легкої промисловості, в тому ж числі і швейної, у виробництві зайняті переважно жінки [2].

За даними Кабінету міністрів України, у нашій країні готовий одяг і хутрові вироби сьогодні виготовляють 6 тис. підприємств. При цьому діяльність більшості з них на 80-90 % ґрунтується на давальницьких схемах. Упродовж 2013 р. основними партнерами в операціях з давальницькою сировиною були країни Європи – Німеччина, Данія, Польща, Бельгія, Італія. Варто зазначити, що виробництво одягу – це галузь, де малий і середній бізнес перебувають у більш вигідному становищі, ніж великий. Вітчизняна швейна промисловість перетворилася на “пошивочний цех” для багатьох відомих світових виробників одягу. 85 % виготовлених в Україні суконь, плащів і костюмів з брендовими етикетками виїжджають за кордон. Майстерність українських кравців вже оцінили британські компанії NewLook, Marks&Spencer, Next, LauraAshley і TopShop, іспанська Zara, нідерландська Mexx, німецька Triumph, американська VCBG, заснована в США і яка стала міжнародною Esprit, а також ряд інших світових брендів, які розміщують замовлення в Україні за схемою давальницької сировини [4].

Саме робота на іноземні бренди сьогодні стала головною сферою діяльності вітчизняних швейних фабрик: за даними Української асоціації легкої промисловості, на експорт відправляються до 85 % їхньої продукції.

Розвиток глобальних кризових процесів досить негативно позначився на загальних обсягах швейної продукції в Україні. Аналізуючи обсяги

реалізації швейної продукції протягом 2010-2012 рр. можна спостерігати не стабільну тенденцію. Так, обсяг реалізації продукції швейної промисловості за досліджуваний період зменшився на 3,3 %, в той же час спостерігається позитивна динаміка в 2011 році у відношенні до 2010 року – 5,5 % [1].

Та не дивлячись на це, тривожить ситуація на внутрішньому ринку країни. Їх практично заповнила продукція нелегального виробництва, яка ввезена без сплати мита та зборів. Та існує конкуренція з боку дешевих товарів із Турції, Китаю. В основному, ринок легкої промисловості України насичений продукцією підприємств Туреччини – 32 %, Китаю – 15 %, країни Балтії, Чехії, Польщі – 15 %, Росії, Білорусі – 9 %, вітчизняними товарами – 13 % та ін. [3].

У вітчизняній продукції з'явився ще один конкурент – одяг "Секондхенд" (тільки минулого року він займав об'єм ринку, який дорівнює приблизно 51.000 тонам або Euro 120 млн. Імпорт "Секондхенд" здебільшого(80 %) завозиться з Західної Європи. Як наслідок цього, бачимо, що "Секондхенд" став важливим фактором спаду продажів українських виробників, навіть на внутрішньому ринку. Так, загальний спад виробництва по типах продукції сектору складає: продажі тканин вироблених в Україні впали на 20 %, в'язаного одягу – на 22 %, і швейних виробів – на 59 % від виробництва 2002 року. Але тут, потрібно орієнтуватися на середній клас. Виробляти товари для людей середнього достатку. Які все ж таки віддають перевагу якості за більш дорогу ціну, а не дешевим, але зовсім не якісним товарам з Китаю. Так як саме ці громадяни забезпечують основний оборот коштів: адже продажі товарів для цієї групи людей приносять дохід: 60 млн. грн., 15-20 млн. приносять малозабезпечені споживачі і покупці, які купують дорогий модний одяг – витрачають на це 10-15 млн. грн. на рік.

Отже, сучасний стан легкої промисловості України можна охарактеризувати як незадовільний і нестабільний. Внутрішній ринок заповнили іноземні товари, які є нижчими за якістю і дешевшими, а тому витісняють вітчизняну продукцію з українського ринку. Підприємства не можуть ефективно працювати через брак інвестицій, відповідного високотехнологічного обладнання та використання запозиченої сировини. Можемо зробити висновок, що на даному етапі, розвиток швейної промисловості України, зазнає нищівного удару зі сторони більш дешевших постачальників продукції на ринки країни та не є більш конкурентоспроможним на внутрішньому ринку збуту товарів.

Література:

1. Бичковська Ю. О., Юрин Є. Г. «Сучасний стан швейної промисловості України».
2. Гаман С. М. Тенденції розвитку легкої промисловості України // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. – 2006. – № 3. – С. 49-55.
3. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Максименко І. О. Легка промисловість України: сучасний стан та перспективи розвитку / І. О. Максименко, В. І. Бокій // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 3. – Т. 2. – С. 77-80.